

UANGA

SULIASSAP SUUNERA:
ALLAASERINNINNEQ

ALLANNGINNERMI

Assersuutit

ALLANNERMI

Allaffissat

Oqaatsit ikiuitit

Plakati

Allannermik
eqqartueqatiginneg

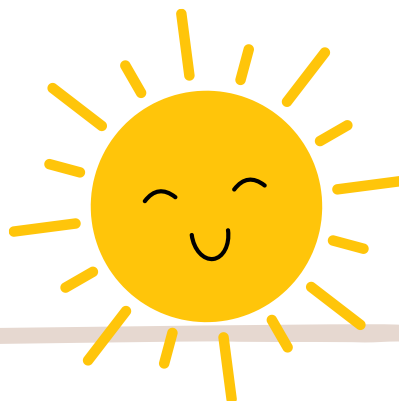
ALLAREERNERMI

Kukkuneršiuineq
aamma naqqissuineq

Utertitsiviginnineq

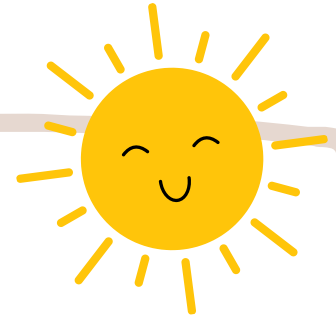
UANGA

ATUAKKIORTUT: JULIE SUNDAHL AAMMA KRISTINA RIISGAARD
AAQQESSUISUT: MANUMINA JAKOBSEN AAMMA KESTÁRAK DANIELSEN

ILINNIUSIORFIK
UNDERSVINGSMIDDELFORLAG
skriveUDVIKLING.dk

UANGA

Sivissusaa: 3-4 lektionit
Klassinut : 1.-4. klassinut

Atuartut piginnaasatigut killiffitsik aallaavigalugu qanoq innerlutik, suna pikkoriffinerlugu aammalu suna pikkorinnerulerfigerusunnerlugu titartaallutillu oqaluttualiusapput.

Siunertaa

- Allaaserinneriaatsit atornissaat ilisimasaqarfigilissavaat
- Oqaaseqatigiiliorneq ilinniassavaat (allannermi ilusilersuineq)
- Oqaaseqatigiiliornermi oqariartuuteqartut allannermi ataqatigiisilertitsineq ilinniassavaat (allannermi pilersitsineq)
- Oqaaseqqat oqaluutillu minnerit atorlugit allaaserinnineq ilinniassavaat
- Oqaatsit annikisortai soorlu naqinnerit- nipaas - ataqatigiinnerat aamma naqinnerit allanneri pingaernerutillugit ilisimassavaat

Malugiuk! Oqariartuuteqartoq-/tigisisusaaq ersarissarneqassapput (takuuk ilisaritsineq aamma saqqummersitsineq) atuartunullu takutinneqassallutik. Quppersagaaraq angerlarsimaffiup naapeqatiginnginnerani suliareererneqarsinnaavoq.

ALLANNGINNERMI

Eqqartuerpalaartumik allanneq pillugu ataatsimoorussamik oqaloqatigiinneq

- Eqqartuerpalaartumik (nassuaarpalaartumik) allanneq allattarfissuarmut allaguk atuartullu oqaluttuullugit quppersagaqqamik suliaqassasut. Tassani qanoq innerlutik, suna pikkoriffinerlugu aammalu suna pikkorinneruffigilerusunnerlugu allasapput titartaallutillu..
- Atuaqatigiit oqaloqatigikkit imminnut, ikinngutitik, anitsiarfiit, atuarnertu pillugit eqqartuinnermi oqaatsit suut atussallugit pitsaanerunersut. Oqaatsit allattarfissuarmut allattukkit aamma oqaatsit ikiutit plakatilu isumassarsiorfittut atornerqarsinnaapput. Oqaatsit allat allaffissamut imaqqanngitsumut allanneqarsinnaapput.

Assersuutit takutitsineq

Malugiuk! Assersuusiat anillatsikkit, peqikkit nassarlugillu Anillatsitsinissamut ilitsersuut atuaruk.

- Assersuut sorleq takutissanerlugu toqqaruk - assersuut 1 (qup. 6-7) = sungaartoq (ajornannginneq), assersuut 2 (qup. 8-9) = qorsuk aamma tungujortoq (ajornassusaa naammaannartoq aamma ajornarneq).
- Atuartuut assersuutit atuffatikkitt. Ersarissakkit:
 - Quppersagaqqap ilusaa - ass. allaffissani suut allaqqassanersut
 - Qaavaniissapput imminermut tunngasut, iluaniissapput atuarfimmuut tunngasut

Ataatsimoorussamik isumassarsioqatigiinneq aamma tapersersoqatigiinneq

- Atuartut nuannarisatut, pikkoriffisatut pikkorinneruffigilerusutatullu oqaatigisaat allattarfissuarmut allakkit.
- Oqaatsit ikiutit sammisanut naleqquttut atorluarneqarsinnaapput. Ass. "Uanga"-mut tunngatillugu oqaatsit atorneqartut - issalatsiaarneq, pinnguartarfik. Anitsiarfimmullu tunngasut samminiaraanni "Anitsiarfik nuannersoq"-mi atorneqartut atorneqarsinnaallutik. Kiisalu "Pikkoriffigerusutakka"-mi allassimasut aamma atorneqarsinnaapput.
- Atuartut suli allannermik naqinnernillu angisuunik mikisunillu immikkoortitsisinnaangitsut naqinnernik pappiaqqamut killukkanik ikiorserneqarsinnaapput.

Toqqaagit, anillatsitsigit allaffissallu atuartunut takutikkit

- Allaffissat sungaartoq, qorsuk imaluunniit tungujortoq (atuartunut 1-4) atuartut killiffii aallaavigalugit toqqaagit.
- Assersuutitut allatat allaffissatullu atugassat (qup.6-15 uani) illugit tamarmik anillatsinneqassapput, taamaasilluni quppersagaaranngussaaq. **Malugiuk!** eqqumaffigineqassamat illugiitillugu anillatsilernerani periarfissat assigiinngitsuummata.

Malugiuk! Quppersagaaraq atuartut angerlaassinnaavaat, inersimasumillu immersueqateqarlutik. Saniatigut aamma atuartut kaammattorusunnarput allallutillu titartaassasut. Atuartut suliaat Angusakka mappemut ilineqassapput.

Utertitsiviginneq

- Ilinniartitsisumut 3-mi qisuariaatissatut allassimasut atorlugit atuartut allassinnaanerminnut piginnaasaannullu killiffiat malillugu taperserlugillu suliasikkik.

Allannermik eqqartueqatigiinneq

- Suliap qiterpaanerani allannermik eqqartueqatigiinnermik pilersitsigit.
 - Atuartut allataannik nassaarit imaluunniit namminersortikkik.
 - Nassaarisatit atuartunut allanut allaqqinnissamat siunnersuutitut atorneqarsinnaapput.

Kukkunersiuineq aamma naqqissuineq:

- Allatat sammisassat ilinniartitsisunut 4-miittut atorlugit atuartunut takutikkit.

Ilisaritsineq aamma saqqummersitsineq:

- Saqqummeeriaasissamik toqqaagit:
 - Quppersagaaraq atuarfiup angerlarsimaffiullu oqaloqatigiinneranni atorneqarsinnaavoq imaluunniit atuartut oqaloqatiginerini. **Malugiuk!** Angerlarsiumaffiup oqaloqatigineranut tunngatillugu assilisanik (kopiinik) tunisariaqarput.
 - Quppersagaaraq ilinniartitsisumut nutaamut tunniunneqassaaq, taamaalilluni ilinniartitsup atuartup tunuliaqutai, attavigisai, piginnaasai, anguniagai kissaataalu ilisimalersinnaassavai.

Naliliinermi atuartut killiffitsik aallaavigalugit sungaartoq, qorsuk tungujortorlu atorlugit ikiuserneqarsinnaapput.

UTERTITSIVIGINNINEQ

ALLANNERMI

Utertitsiviginnineq sungaartoq

- Atuartut suliasikkitt oqaatsit pappiaqqamiittut aallaavigalugit naqinnerit nipaas ilisarisinnaasatik allasagaat.
- Oqaatsit annikitsut akuerikkitt aamma atuartut kaammattukkit annikitsumik allasasut - soorlu: "atuffarinneq", "ikinngutitaartorneq".
- Atuartut Oqaatsit Ikiutinik ikiorsikkitt oqaatsinillu amerlanerusunik allannissaannik ilitsersuullugit.

Malugiuk! Atuartut allannerunissaat pingaarnertuguk, kukkunissaat pinnagit.

Utertitsiviginnineq qorsuk

- Atuartut kaammattukkit oqaluummik, susaq aamma taggit atorlugit oqaaseqatigiiliussasut - ass. "uanga ataatsimik kaniinaateqarpunga", "uanga ikinngutikkalu toqqoqattaarluta pinnguartarpugut."
- Atuartut kaammattukkit allallutik imminnut, kammalaatitik faagertillu pillugit nalilersussasut - ass. "uanga kisitsinermi pikkorippunga", "Nuka kammaginerpaavara", "Nukaqarpunga/ najaqarpunga inequnartumik."
- Atuartut massakut pisumik allannissaannik piumaffigalugillu tapersersukkit.

Utertitsiviginnineq tungujortoq

- Atuartut piumaffigikkitt oqaaseqatigiinnik tallisaanermi oqaaseqqanik atuillutik ataqatigilersitsissasut - ass. "aamma", "imaluunniit", "kisianni", "ilimanaq"
- Atuartut kaammattukkit allaaserisatik nassuiaasersussagaat amerlassutsit, piffissaq nalilersuinermillu nassuiaasersussagaat - ass. "Uagutsinni ataataga pitsaasoq kisiat najugaqatigaara, kisianni aamma marlunguanik aallaamaqisunik qimmeqarpugut." "Uanga igaffissuarmiinneq assut nuannarivara. Sisamangornikkut ullaakkut igaffissuarmiittarpugut."
- Atuartut kaammaatorneqassapput allaleraangamik assigiinngiaartunik aallartittassasut - ass. "uanga", "atuarfimiillunga", "klassimiillunga"

UANGA

ATUAKTORTUT: JULIE SUNDAHL AAMMA KRISTINA REISGAARD
AAQQISSUESUT: MANUMINA JAKOBSEN AAMMA KISTÁRAK DANIELSEN

Atuartut kukkuneršiułernermi naqqissuınermilu tapersersussavatit, killiffii aallaaviussapput.

KUKKUNERSIUINEQ NAQQISSUINERLU

ALLANNERMI

Kukkuneršiuıneq sungaartoq

- Atuartut kaammattukkit Oqaatsit Ikiuutit/ plakati assigalugit allassımasatik ataatigut titartassagaat
- Atuartut piumaffigikkit titartarsımasatik Oqaatsit Ikiuutit assitaanni assigusut nassaareriarlugit ilaarlugit allassagaat

Kukkuneršiuıneq qorsuk

- Atuartut piumaffigikkit ooqaatsit nassuiaarpalaartut soorlu: **quianartoq**, **nuannersoq/ pitsaasoq**, **nalunartoq**, **pikkunaatsoq** atorsımagunikkit ataatigut titartassagaat, pisariaqarpat assingusunik ilasınnaavaat
- Atuartut piumaffigikkit allassımasatik Oqaatsit Ikiuutini/ plakatimiıttullu assersuutigissagaat. Taamaasillutik kukkuneqarunik naqqiısinnaallutik.

Kukkuneršiuıneq tungujortoq

- Atuartut piumaffigikkit marlukkaarlutik suleqatigiıllutik allataminni kukkunernik 2-3-nik nassaassasut
- Atuartut kaammattukkit amerlassutsit, piffissaq nalilersuınerillu aallaavigalugit nassuiarsımasatik misıssussagaat - ass. "qatanngutigıit **marluk**", "**ataasıngornıkkut**", "qımmeq **ınequnarpoq**" allanik aamma ilanngussısinnaapput
- Atuartut kaammattukkit allallutik aallartinermıni uteqattaarisımanerlutik misıssussagaat - ass. "**Uanga**", "....-**llunga**", allanngorartumik aallartıttassasut piumaffıgıssavatit

FAAGIT

anitsiarfik

Formningi timersorneq

matematik/ kitsitsineq

kalaallisut nipilersorneq

upperisalerineq

QANOQ ITTUUSSUSEQ

pitsaanerpaaq

pitsaasoq sapiitsoq

isumassarsiullaqqissoq

nipaatsaq

asannittoq

nuannersoq

tulluusimaartoq

UANGA

TAGGISIT

arsartarfik

issakatsiaarfik

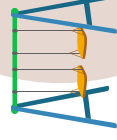
sila

anitsiartarfik

atuareernermi ornittagaq

atuarfiup iluani

pinguarterfik

OQALUUITI

kisitsivoq allappoq

atuarpog

ikiuuppoq

sungiusarpoq

pinguarpog

tusarnaarpoq

PIUMAFFIGINNINEQ

Ilinnut ilisaritillutit allagit, atuarfimmi aamma qanoq
ittuunerlutit ilanngutisavat.

TAGGISIT

aqqalu /nuka

ataata

naja/ nuka

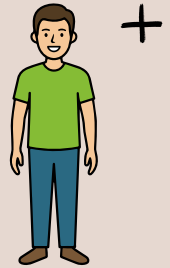
anaana

ani /angaju

angutissaq

aleqa/ angaju

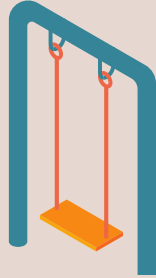

arnassaq

SUMIIFFINI ASSIGIINNGITSUNI

issakatsiaarfik

pinnguarterfik

anitsiartarfik

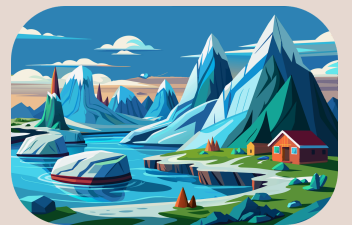
arsartarfik

klassip ilua

atuareernermi
ornittagaqatuarfiuip
iluani

sila

ATUARFIMMIINNERMI

timersorneq

assassorneq

upperisalerineq

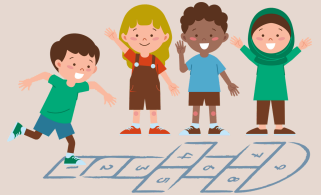
nipilersorneq

tuluttut

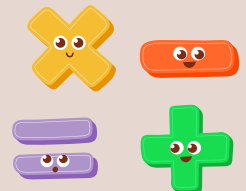
anitsiarneq

kalaallisut

kisitsineq

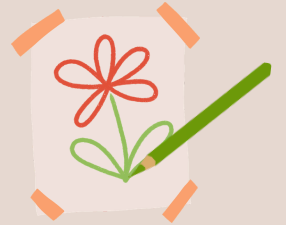

OQALUUTIT

ikiuuppoq

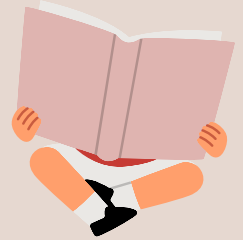
titartaavoq

sungiusarpoq

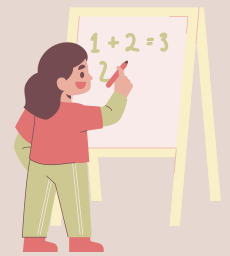
atuarpoq

allappoq

kisitsivoq

pinnguarpoq

tusarnaarpoq

QANOQ ITTUUSSUSEQ

pitsaasoq

pitsaanerpaq

asannittoq

sapiitsoq

isumassarsiullaqqissoq

quianartsoq

nipaatsoq

tulluusimaartsoq

ATUARTSITSINERMI SAKKUSSAT

GraphoGame Kalaallisut

Atuartut peqatigalugit “GraphoGame Kalaallisut” atorluarneqarsinnaavoq. Spili atuartunut nukarlerniittunut 6-9 ukiulinnut naqinnernik katiterinermullu sungiusartunut atugassiaavoq. Pigeriinngikkaanni uani aaneqarsinnaavoq:

<https://apps.apple.com/dk/app/graphogame-kalaallisut/id1599740443?l=da>

Ilinniartitsunut ilitsersuut uani atuarneqarsinnaavoq:

https://iserasuaat.gl/emner/folkeskole/siammaavik/konkrete-materialer/graphogame?sc_lang=kl-gl

Sammisassatut siunnersuutit -kopiigassallu

Naqinnerit, naqinnerit nipaap, naqinnernillu katiteraluni sungiusartunut atorneqarsinnaavoq. Atuarniarlerlaanut tulluarpoq.

Atuagaq atuarfimmi piginngikkaanni ibog-imi nassaarineqarsinnaavoq.

<https://ibog.ila.gl/reader/greenland/reader/index.html>

Sammisassatut siunnersuutit -kopiigassallu 2

Naqinnernik ilisarsisinnaanngorsimasunut aammalu oqaatsinik takinerulaartunik allassinnaalersimasunut ikiuutaasinnaasutut ilanngunneqarsinnaavoq.

Atuagaq atuarfimmi piginngikkaanni ibog-imi nassaarineqarsinnaavoq.

<https://ibog.ila.gl/reader/greenland/reader/index.html>